

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003967

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-10-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №3-н від 15.01.2026р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчаренко Олена Юріївна

2. Olena Ovcharenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8589-1353

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 23-12-2025

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11153

Повне найменування юридичної особи: Товариство з обмеженою відповідальністю "Київський інститут сучасної психології та психотерапії"

Код за ЄДРПОУ: 37144134

Місцезнаходження: бульв. Лесі Українки, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Товариство з обмеженою відповідальністю "Київський інститут сучасної психології та психотерапії"

Код за ЄДРПОУ: 37144134

Місцезнаходження: бульв. Лесі Українки, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.41.21, 15.41.25, 15.81.21

Тема дисертації:

1. Чинники стресостійкості студентів в умовах інклюзивного навчання
2. Factors of stress resistance of students in conditions of inclusive education

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене вивченню чинників стресостійкості студентів в умовах інклюзивного навчання. Визначено психологічні, соціальні та особистісні аспекти, що впливають на рівень стійкості до стресу в освітньому середовищі, яке зазнає значних трансформацій унаслідок воєнних дій. В роботі здійснено теоретико-методологічне обґрунтування та практична розробка по зниженню стресу студентів в умовах інклюзивного навчання. Розроблено та апробовано програму розвитку внутрішніх ресурсів особистості та стресостійкості студентів в умовах інклюзивного навчання. Дослідження підтвердило, що стресостійкість студентів формується як результат взаємодії соціально-демографічних, освітніх, психологічних та ситуативних чинників. Практична частина (тренінгова програма) довела свою ефективність у підвищенні стресостійкості, життєстійкості та конструктивних копінг-стратегій. Студенти обох груп знизили рівень тривожності, стресу та уникання проблем, а також розвинули навички

саморегуляції, позитивного мислення й соціальної підтримки. Вперше розроблено та апробовано комплексну тренінгову програму розвитку стресостійкості студентів в умовах інклюзивного навчання, що враховує особливості студентів з інвалідністю та без неї в контексті воєнного часу. Вперше встановлено, що цільове формування адаптивних механізмів емоційної саморегуляції, когнітивної гнучкості, соціальної підтримки та навичок подолання кризових ситуацій сприяє суттєвому зниженню рівня тривожності, стресу та деструктивних копінг-стратегій у студентів різних груп. Вперше продемонстровано, що тренінг позитивно впливає на первинні та вторинні актуальні здібності студентів, покращує їхні моделі самосприйняття та внутрішні ресурси, що є запорукою підвищення психологічної стійкості і якості життя. Практичне значення результатів дослідження, може бути рекомендоване для використання в освітній діяльності для розробки та вдосконалення освітніх програм у закладах вищої освіти, спрямованих на підвищення стресостійкості студентів; для впровадження інклюзивних методик навчання, що враховують особливості студентів з інвалідністю в умовах кризових ситуацій; для підготовки викладачів і кураторів щодо роботи з молоддю в умовах підвищеного стресу та адаптації освітнього процесу до нових реалій; в психологічній підтримці та реабілітації; для розробки програм психологічного супроводу студентів, які зазнають впливу воєнного стресу; для створення та вдосконалення тренінгових програм із розвитку стресостійкості та емоційної саморегуляції; для підготовки психологів і соціальних працівників до роботи з молоддю; для впровадження онлайн-ресурсів та платформ підтримки, які допоможуть молоді впоратися зі стресом та тривогою. Ключові слова: стресостійкість та стрес; психічне здоров'я; психологічне благополуччя; інвалідність; інклюзія та інклюзивна освіта; війна; життєстійкість; психодіагностика; стратегії копінг-поведінки; соціально-психологічна адаптація; особистість студента; заклад вищої освіти; особливі освітні проблеми; реабілітація; освітній процес та середовище.

2. The dissertation research is devoted to studying the factors of stress resistance of students in inclusive education. Psychological, social and personal aspects that influence the level of stress resistance in an educational environment undergoing significant transformations due to military actions have been identified. The work provides a theoretical and methodological justification and practical development for reducing student stress in inclusive education. A programme for developing students' internal resources and stress resistance in inclusive education has been developed and tested. The study confirmed that students' stress resistance is formed as a result of the interaction of socio-demographic, educational, psychological and situational factors. The practical part (training programme) proved its effectiveness in increasing stress resistance, resilience and constructive coping strategies. Students in both groups reduced their levels of anxiety, stress and avoidance of problems, and developed skills in self-regulation, positive thinking and social support. For the first time, a comprehensive training programme for developing students' stress resistance in inclusive learning environments has been developed and tested, taking into account the characteristics of students with and without disabilities in the context of wartime. For the first time, it has been established that the targeted formation of adaptive mechanisms of emotional self-regulation, cognitive flexibility, social support and crisis management skills contributes to a significant reduction in anxiety, stress and destructive coping strategies in students from different groups. It has been demonstrated for the first time that training has a positive effect on students' primary and secondary current abilities, improves their self-perception models and internal resources, which is a guarantee of increased psychological resilience and quality of life. The practical significance of the research results can be recommended for use in educational activities for the development and improvement of educational programmes in higher education institutions aimed at increasing students' stress resistance; for the implementation of inclusive teaching methods that take into account the characteristics of students with disabilities in crisis situations; for the training of teachers and curators in working with young people in conditions of increased stress and adapting the educational process to new realities; in psychological support and rehabilitation; to develop psychological support programmes for students affected by war stress; to create and improve training programmes for the development of stress resistance and emotional self-regulation; to train psychologists and social workers to work with young people; to introduce online resources and support platforms that will help young people cope with stress and anxiety. Keywords: stress tolerance and stress; mental health; psychological well-being; disability; inclusion and inclusive

education; war; resilience; psychodiagnostics; coping strategies; socio-psychological adaptation; student personality; higher education institution; special educational problems; rehabilitation; educational process and environment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Овчаренко О.Ю. (2022). Психологічні особливості дослідження стресостійкості студентів з інвалідністю. Науковий вісник Ужгородського національного університету, №6, стр. 10-17. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2022.6.2>
- 2. Овчаренко О.Ю. (2023). Особливості стресостійкості студентів з інвалідністю та без інвалідності в умовах війни. Психологічні студії. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, № 1, стр. 54-62. <https://doi.org/10.32782/psych.studies/2023.1.8>
- 3. Овчаренко О.Ю. (2023). Життєстійкість студентів з інвалідністю та без інвалідності в умовах війни. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Психологія, № 1 (17), стр. 47-56. [https://doi.org/10.17721/BPSY.2023.1\(17\).7](https://doi.org/10.17721/BPSY.2023.1(17).7)
- 4. Овчаренко О.Ю. (2023). Взаємозв'язок стратегій копінг-поведінки та життєстійкості студентів з та без інвалідності в умовах війни. KELM (Knowledge, Education, Law, Management), № 4 (56), стр. 174-181. <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.4.26>
- 5. Овчаренко О.Ю. (2023). Психоемоційний стан студентів в умовах збройного конфлікту. ГАБІТУС, № 53, стр. 75-81. <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.53.12>
- 6. Овчаренко О.Ю. (2023). Особливості використання настільної психологічної гри та мотиваційного щоденнику в організації соціалізації студентів та учасників тренінгу. Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія», Т. 34 (73), № 6, стр. 11-16. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2023.6/03>
- 7. Овчаренко О.Ю. (2024). Позитивна психотерапія як фактор впливу копінг стратегій на внутрішні ресурси студентів з та без інвалідності. Габітус, № 61, стр. 71-82. <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2024.61.12>
- 8. Овчаренко О.Ю. (2024). Соціально-психологічна адаптація студентів з інвалідністю та студентів без інвалідності до умов навчання в період воєнного стану. Науковий журнал «Організаційна психологія. Економічна психологія», № 3-4 (33), стр. 52-62. <https://doi.org/10.31108/2.2024.3.33.5>
- 9. Овчаренко О.Ю. (2024). Вплив стресу, тривоги та стійкості на внутрішні ресурси студентів з та без інвалідності з огляду позитивної психотерапії. Періодичне наукове видання «Київський журнал сучасної психології та психотерапії», № 2 (8), стр. 73-84. <https://doi.org/10.48020/mppj.2024.02.06>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: покращення якості життя та учбової діяльності

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: «Психодіагностика якості життя в сучасному українському суспільстві (НДР 0121U110751)

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мілютіна Катерина Леонідівна
2. Kateryna L. Miliutina

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0013-2989

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чуйко Олена Василівна
2. Olena V. Chuiko

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7088-0961

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Османова Аліме Маметівна

2. Alimie M. Osmanova

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7180-8176

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карамушка Тарас Вікторович

2. Taras V. Karamushka

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4813-8327

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Товариство з обмеженою відповідальністю "Київський інститут сучасної психології та психотерапії"

Код за ЄДРПОУ: 37144134

Місцезнаходження: бульв. Лесі Українки, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванова Євгенія Олегівна

2. Yevheniia O. Ivanova

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-7956-2975

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Товариство з обмеженою відповідальністю "Київський інститут сучасної психології та психотерапії"

Код за ЄДРПОУ: 37144134

Місцезнаходження: бульв. Лесі Українки, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Максимова Наталія Юріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Херсонський Борис Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дячкіна Лідія Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна